

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123466523
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:6123466523.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika, s. r. o., IČ: 24785199, Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, Česká republika, zast.: ŠMÍDA advokátní kancelář, s. r. o., IČ: 01435400, Eliščino nábřeží 280/23, 500 03 Hradec Králové, Česká republika, konajúci v Slovenskej republike prostredníctvom: ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka IČO: 47255773, Námestie sv. Egídia 42/97, 052 08 Poprad, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. XXX/XXX, XXX XX D. E. F., zast. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA Čerevková s.r.o., Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, IČO: 47257385 o zaplatenie 4.307,15 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu istiny vo výške 4.307,15 Eur, úrok vo výške 641,05 Eur, úrok z omeškania vo výške 25,46 Eur, úrok z omeškania z istiny vo výške 4.264,87 Eur, v sadzbe 7,00% p.a., a to od 05.12.2022 do zaplatenia ako aj trovy konania.

2. Podanie návrhu odôvodnil tým, že žalovaný a právny predchodca žalobcu uzatvorili dňa 19.04.2018 zmluvu o splátkovom úvere č. 5140356634. Na základe tejto Zmluvy poskytla Sporiteľňa žalovanému bezúčelový úver vo výške 12 000,00 EUR. Úver bol čerpaný dňa 19.04.2018 tak, ako vyplýva z priloženej platobnej histórie. Úver bol čerpaný v plnej výške. Žalovaný sa zaviazal úver hradiť formou mesačných splátok v celkovom počte 96 splátok, pričom splátka bola splatná vždy k 20. dňu v mesiaci. Prvá splátka bola splatná prvý kalendárny mesiac, nasledujúci po mesiaci v ktorom bola uzatvorená Zmluva, t.j. 20.05.2018 a posledná splátka bola splatná 97 mesiacov po uzatvorení Zmluvy t.j. 20.04.2026. Žalovaný sa za poskytnutie úveru zaviazal uhradiť zmluvný úrok, ktorý bol dohodnutý v Zmluve samotnej, a to vo výške, ktorá je uvedená v úvodnej časti zmluvy s názvom „Základné podmienky“ a zároveň poplatok za poistenie vo výške 7,76 Eur mesačne. Celkové náklady spojené s úverom predstavovali 4 527,26 EUR. Žalovaný mal úver uhradiť najneskôr do dňa 20.04.2026. Celková čiastka, ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť tak činila 16 527,26 EUR. Žalovaný pôvodnému veriteľovi však nehradil splátky riadne a včas, preto právny predchodca súčasného veriteľa uplatnil svoje právo vyplývajúce zo Zmluvy a dňa 02.11.2022 zaslal žalovanému výzvu k splneniu dlhu, v ktorej súčasne upozornil žalovaného ako spotrebiteľa na možnosť vyhlásiť úver za splatný. Vzhľadom k tomu, že aj napriek tejto výzve žalovaný úver nehradil, právny predchodca súčasného veriteľa vyhlásil dňa 04.12.2022 úver za predčasne

splatný. Žalobca považuje za splátku, pre nesplnenie ktorej banka uplatnila právo žiadať o zaplatenie celého dlhu, splátka splatná k 20.08.2022; túto splátku nezaplatil Žalovaný ani čiastočne, pričom ani v nasledujúcich troch splátkach už v prospech záväzku nezaplatil žiadne finančné prostriedky. Celý dlh bol pôvodným veriteľom (bankou) mimoriadne zosplatený s účinnosťou ku 04.12.2022 pričom splátke, pre ktorú sa stal konkrétny dlh splatný, prechádzala v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k okamihu mimoriadneho zosplatenia trojmesačná lehota v omeškaní. Žalovaný uhradil pôvodnému veriteľovi 9873,95 Eur. Žalovaný bol ku dňu zosplatenia úveru t.j. ku dňu 04.12.2022 povinný uhradiť právnomu predchodcovi súčasného veriteľa celkovo 7 286,41 Eur. Listom zo dňa 17.03.2023 pôvodný veriteľ upozornil žalovaného, že je v omeškaní viac ako 3 mesiace so zaplatením splatnej pohľadávky. Zároveň bolo Žalovanému dané do pozornosti, že pôvodný veriteľ je oprávnený postúpiť pohľadávku tretej osobe. Predmetná pohľadávka vrátane jej príslušenstva bola na Žalobcu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.06.2023 s účinnosťou odo dňa 27.06.2023. Na súčasného veriteľa bola postúpená pohľadávka vo výške 6 218,61 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 5 374,87 EUR, zmluvného úroku vo výške 630,14 EUR, zákonného úroku z omeškania vo výške 171,32 EUR a pôvodných poplatkov vo výške 42,28 EUR. Žalovanému bola zmena veriteľa oznámená listom pôvodného veriteľa zo dňa 01.07.2023. Žalovaný uhradil v danom prípade pôvodnému veriteľovi celkovo 9873,95 Eur. Presné dátumy a výšky splátok vyplývajú z priloženej platobnej histórie. Žalovaný súčasnému veriteľovi uhradil 1 110,00 Eur. Posledná výzva na zaplatenie pred podaním žaloby odoslaná Žalovanému právny zástupcom žalobcu je zo dňa 13.11.2023. Žalobca sa v prospech žalovaného ako spotrebiteľa rozhodol uplatňovať len sumy, vyplývajúce zo samotného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru so zákonným úrokom z omeškania a zmluvný úrok vo výške 6,9 % p.a. z dlžnej istiny vyčíslený od prvého dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru do podania žaloby. Zmluvný úrok po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru je zo strany žalobcu uplatňovaný s poukazom na právoplatné uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. júna 2020, sp. zn. 5Cdo 42/2020, ktoré vo svojom odôvodnení uvádza, že veriteľovi patrí nárok na dohodnuté zmluvné úroky aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca si uplatňuje dlžnú istinu vo výške 4 264,87 EUR, zmluvný úrok splatný ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 341,94 EUR, poplatky splatné ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru za poistenie vo výške 42,28 EUR, úroky z omeškania od prvého dňa omeškania do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 25,46 EUR, zmluvný úrok vo výške 6,9 % p.a. z dlžnej istiny od prvého dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. od 05.12.2022 do dňa 11.12.2023 predstavujúceho deň podania žaloby vo výške 299,11 EUR, úrok z omeškania vo výške 7,00 % p.a. z istiny 4 264,87 EUR od prvého dňa nasledujúceho po dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. od 05.12.2022 do zaplatenia, pričom v zmysle § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru základná úroková sadzba ECB vo výške 2 % p.a. a táto sadzba bola zverejnená NBS.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť. Namietal aktívnu vecnú legitimitáciu navrhovateľa na podanie žalobného návrhu. Uviedol, že listom banka - právny predchodca navrhovateľa mu doručila Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Poukázal na ustálenú súdnu prax a ako jedno z tých rozhodnutí dávam do pozornosti súdu rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.11.2021, sp. zn. 7CoCsp/14/2021, kde aj v tomto súdnom rozhodnutí sa uvádza, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný a to v súlade s ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatenil celý dlh. prípadne, že takto veriteľ neurobí, ide o neurčitý právny úkon a takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 37 ods. 1 OZ. Zo strany právneho predchodcu navrhovateľa - banky došlo k absolútne neplatnému zosplateniu celého úveru. Banka v čase zosplatenia pohľadávky nedisponovala takou pohľadávkou, akú postúpila na navrhovateľa. Zmysle zásady nemo plus juris niko nemôže previesť na iného viac práv, než sám má a preto nemohla banka postúpiť pohľadávku - údajný dlh v takej sume, ako ju postúpila na navrhovateľa. V zosplatení úveru zo strany banky - právneho predchodcu navrhovateľa, t.j. v liste zo dňa 5.12.2022 je uvedené, že dlžná suma činí 7 286,41 €. V oznámení o zosplatení však absentuje špecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu úveru. Pričom súdna prax považuje za nevyhnutné pre platne právne zosplatenie špecifikáciu konkrétnej splátky, pre ktorú k zosplateniu došlo. Na základe vyššie uvedeného má za to, že nedošlo k platnému zosplateniu úveru. Banka preto nemohla živý úver a ani pohľadávku v takej výške previesť na navrhovateľa a navrhovateľ, na ktorého nebola platne právne postúpená pohľadávka túto nemôže ani od odporcu vymáhať, pretože nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie žalobného návrhu. Žiadal preto žalobu zamietnuť.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to zmluvou o postúpení pohľadávok z 23.06.2023, zmluvou o splátkovom úvere z 19.04.2018, tlačivami na čl. 19-21, výpisom z úverového účtu, výzvou z 02.11.2022 na čl. 23,24, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 05.12.2022, doručenkou na čl. 26, výzvou z 17.03.2023, oznámením o postúpení pohľadávky z 01.07.2023, výzvou pred podaním žaloby z 13.11.2023, kópiami poštových podacích hárkov, písomnými vyjadreniami žalobcu s ich prílohami, dokladmi o skúmaní bonity žalovaného predložené žalobcom na čl. 63-72, kópiou poštového podacieho hárku na čl. 73- 75, výpočtom primárnej návratnosti na čl. 76, sledovaním zásielok na čl. 78-80, žiadosťou o úver, písomnými vyjadreniami žalovaného a ich prílohami, prehľadom úrokových sadzieb a výsluchom žalovaného.

5. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

6. Predchodca žalobcu, veriteľ a žalovaný ako klient uzavreli dňa 19.04.2018 zmluvu o splátkovom spotrebiteľskom úvere predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 12.000 eur. Žalovaný sa zaviazal tento úver splatiť v 96 mesačných splátkach vo výške 172,18 eur mesačne. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá ročná úroková sadzba 6,90 %. RPMN bola 8,73 %. Počet splátok bol 96 mesiacov. Prvá splátka bola splatná 20.05.2018 a posledná splátka bola splátka dňa 20.04.2029, splátky boli splatne k 20 dňu.

7. Listom zo dňa 02.11.2022 (čl. 23) pôvodný veriteľ upozornil žalovaného že je v omeškaní so plácaním pohľadávky voči banke. V liste veriteľ neuviedol s ktorou splátkou je v omeškaní. Vyzval ho na uhradenie dlžnej sumy v lehote 15 dní s tým, že ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradí banka bude oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť banky čím sa stane splatnou v celom rozsahu. O doručení tejto listiny žalobca predložil kópiu poštového podacieho hárku z ktorého vyplýva, že číslo zásielky bolo RF 832392075SK a doklad z internetu o sledovaní zásielky s uvedeným číslom (čl.78) z ktorej vyplýva, že zásielka s uvedeným číslom bola doručená adresátovi, žalovanému dňa 08.11.2022.

8. Listom 05.12.2022 (čl. 25) veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy ku dňu 04.12.2022 z dôvodu, že bol v omeškaní so splácaním pohľadávky o viac ako 3 mesiace. Žalovaného vyzval na úhradu celkovej dlžnej sumy v súlade s obchodnými podmienkami zmluvy. O ktorú splátku išlo neuviedol. Žalobca k tomu listu priložil doručenkou, čl. 26.

9. Listom zo dňa 17.03.2023 veriteľ opätovne vyzval žalovaného na úhradu dlhu.

10. Listom zo dňa 01.07.2023 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že pohľadávku voči nemu zo zmluvy č. 5140356634 postúpil na nového veriteľa, žalobcu.

11. Skutočnosti ohľadom postúpenia vyplývajú aj z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky.

12. Z prehľadu splátok, výpisu z úverového účtu vyplýva, že žalovaný uhradil sumu 9873,95 eur do podania žaloby, čo vyplýva z vyjadrenia samotného žalobcu a ním predloženého výpisu.

13. Z písomného vyjadrenia žalobcu vyplýva, že výklad žalovaného je podľa názoru žalobcu striktný a izolovaný bez vzťahu k platným právnym predpisom, a preto má žalobca za to, že názormi žalovaného o neurčitosti právneho úkonu spojeného s vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, sa žalovaný snaží nesprávne formalisticky uložiť veriteľovi konanie nad rámec zákona, a to napriek tomu, že konkrétny vyžadovaný postup už stanovil sám zákonodarca. Žiadne zákonné ustanovenie neukladá veriteľovi v zosplatnení samotnom identifikovať splátku, pre nezaplatenie ktorej sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Je totiž právom veriteľa, využiť možnosť zosplatnenia úveru, a to znamená, že je na veriteľovi, kedy sa časovo rozhodne toto právo využiť. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18.05.2023 pod sp. zn. 43CoCsp/18/2023. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ ani z ustanovenia § 565 OZ, avšak ani z iných ustanovení Občianskeho zákonníka alebo Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva tvrdenie žalovaného o tom, že výzva veriteľa, ktorou upozorňuje dlžníka na omeškanie so zaplatením splátky, musí obsahovať aj jej konkrétnu špecifikáciu. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplýva len to, že k zosplatneniu môže dôjsť za predpokladu uplynutia troch mesiacov s omeškaním splátky, keď súčasne je dlžník upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva zosplatniť úver. Výzva predložená žalobcom zo dňa 20.04.2021 tieto zákonom predpokladané podmienky spĺňa. V tejto problematike žalobca poukazuje taktiež na

rozhodnutie Krajského súdu Košice, sp. zn. 2CoCsp/21/2022 z 10.05.2022. Uviedol, že je tak úplne irelevantné, či veriteľ vo výzve pred zosplatnením označí tú, ktorú splátku alebo nie, nakoľko tejto údaj v konečnom dôsledku nemá relevantnú výpovednú hodnotu. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že ani pre tento úkon zákon nepredpisuje osobitné obsahové kritériá, len to, že obsahom musí byť žiadosť veriteľa o splatenie zostatku úveru v určitej výške a v určitej lehote a musí byť adresovaný dlžníkovi. “Keďže žalovaný nehradil pôvodnému veriteľovi splátky riadne a včas, právny predchodca žalobcu uplatnil svoje právo a vyzval žalovaného k splneniu dlhu Výzvou č. LC03-36528 zo dňa 02.11.2022, v ktorej súčasne upozornil žalovaného, ako spotrebiteľa, na možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný. Žalobca prekladá súdu podací hárok ako doklad, z ktorého vyplýva že Výzva č. LC03-36528 bola žalovanému odoslaná dňa 04.11.2022 pod podacím číslom RF832392075SK. Žalobca prekladá súdu doklad z elektronického sledovania zásielok Slovenskej pošty, podľa ktorého zásielka bola žalovanému doručená dňa 08.11.2022. Pokiaľ ide o skúmanie bonity žalobca uviedol, že žalovaný vo svojom poslednom podaní namieta, že mal v čase poskytnutia úveru príjem vo výške 574 Eur a tento podľa jeho názoru nízky na to, aby mohol z takéhoto príjmu splácať splátku vo výške 172,18 €. Skutočnosť, že žalovanému sa príjem javí ako nízky, nie je dôkazom toho, že by banka ako pôvodný veriteľ nepostupovala v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z. a v súlade s opatrením Národnej banky Slovenska č. 10/2017. Pôvodný veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere kvalifikovane a s odbornou starostlivosťou posudzoval a overoval bonitu žalovaného, a to v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSU“) platného v čase uzatvorenia zmluvy. Pôvodný veriteľ vykonal výpočet primárnej návratnosti (kalkulácia ukazovateľa schopnosti splácať), v rámci ktorej prihliadal na výšku príjmu žalovaného z podnikania (574 Eur), rodinný stav (slobodný), počet členov v domácnosti (1), životné potreby (199,48 Eur), výšku vyplácaných záväzkov (30 Eur) a výšku splátky úveru (172,18 Eur), čo zohľadnil v rámci výpočtu na základe vzorca $(146+172,18)/(574+0-199,48)=0,85$ s výsledkom: „Ukazovateľ schopnosti splácať splnený“. Skúmaním a vyhodnocovaním vyššie uvedených položiek, tak pôvodný veriteľ postupoval v súlade s § 7 ods. 20 ZoSU, podľa ktorého: „Na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky : čistý príjem spotrebiteľa , náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta), výška splátky spotrebiteľského úveru a peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa. “

14. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný ďalej namieta, že za výdavky žalovaného žalobca stanovil iba životné minimum, čo ale nie je dostatočné kritérium podľa nariadenia NBS č. 10/2017. K uvedenej námietke žalobca uviedol, že v zmysle § 7 ods. 27 zákona č. 129/2010 Z.z. náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum. Pôvodný veriteľ ale pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať aplikoval nariadenie NBS č. 10/2017. V tomto kontexte žalobca poukazuje na skutočnosť, že žalovaný aplikoval nesprávne ustanovenie predmetného opatrenia NBS na prejednávajúcu vec a opomenul ustanovenie § 7 podľa ktorého Ustanovenie § 2 ods. 5 sa do 30. júna 2018 uplatňuje tak, za celkovú výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa sa považuje výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 2 ods. 5 prvej vety, zvýšená o 15 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu. Ďalej žalovaný namieta, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy podľa § 92 ods. 8 Zob, ktorý podľa názoru žalovaného vyžaduje odoslanie osobitnej výzvy podľa uvedeného ustanovenia. Žalobca pokladá vznesenú námietku za nedôvodnú v celom rozsahu, nakoľko už v podaní zo dňa 24.01.2024 preukázal tiež listinnými dôkazmi, že Výzvou č. LC08 - 41854 zo dňa 17.03.2023 banka upozornila žalovaného, že banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Žalobca predložil súdu poštový podací hárok ako doklad, z ktorého vyplýva, že Výzva č. LC08 - 41854 zo dňa 17.03.2023 bola žalovanému odoslaná dňa 20.03.2023 pod podacím číslom RF832507569SK a taktiež doklad z elektronického sledovania zásielok Slovenskej pošty, podľa ktorého zásielka bola žalovanému doručená dňa 22.03.2023.

15. Z písomného vyjadrenia žalovaného vyplýva, že k posudzovaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver pristúpil žalobca, resp. jeho právny predchodca len formálne, nevytvoril si reálny obraz o celkovej majetkovej situácii žalovaného a jeho postup nenaplnil účel predpokladaný ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Žalovaný deklaroval

príjem 574 eur, pričom jeho mesačné výdavky neboli známe. Výdavky žalovaného neboli skúmané v dostatočnom rozsahu s odbornou starostlivosťou a je teda zrejme, že právny predchodca žalobcu pred vstupom do zmluvného vzťahu so žalovaným jeho bonitu náležite neskúmal. Nebolo zrejme, či žalovaný žije u rodinného príslušníka sám alebo s niekym iným alebo v podnájme a aké má náklady na domácnosť, pričom príjem žalovaného v čase poskytnutia spotrebiteľského úveru vo výške 574 eur bol nízky na to, aby mohol z takéhoto príjmu splácať splátku vo výške 172,18 eur. Bolo práve povinnosťou žalobcov preukázať svoje tvrdenia, keďže minimálne už po doručení odporu žalovaného mal vedomosť o tom aké skutočnosti žalovaný namieta, avšak žalobca na to reagoval iba predložením interného dokladu svojho právneho predchodcu z ktorého, ale skutočne nie je možné dospieť k záveru, že právny predchodca žalobcu skúmal bonitou žalovaných s odbornou starostlivosťou. Právny predchodca žalobcu mal vedomosť o tom že žalovaný má ďalšie úvery a to aj od neho samotného, keďže na splatenie úverov im ponúkol ďalší úver. Z tohto dôvodu je potrebné konštatovať že pre hrubé porušenie povinností veriteľa skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ je predmetná zmluva bezúčinná a bez poplatkov a zároveň právny predchodca žalobcu nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Za výdavky žalovaného žalobca stanovil iba životné minimum, čo, ale nie je dostatočné kritérium pričom podľa nariadenia NBS č.10/2017, ktorým sa stanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, sa výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa najmenej vo výške životného minima zvyšuje o 20 % a neskôr až 40 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom. Je teda zrejme, že napriek tomu, že právny predchodca žalobcu zhromaždil určité údaje o žalovanom, tieto nemajú dostatočnú výpovednú hodnotu, pretože nezahŕňajú skúmanie výdavkov a zároveň neboli správne vyhodnotené pokiaľ ide o príjem žalovaného. Podľa § 7 ods. 19 ZoSU „Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.“ Banka vôbec pravidelne neprehodnocovala tento limit, ale dokonca tak ako je uvedené vyššie, poskytla žalovanému v krátkej dobe ďalší úver, čím konala v rozpore so všetkými princípmi ZoSU a ust. §2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 o posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver a jeho ukazovateľoch. Žalobca nepreukázal naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB vyžadujúceho aj doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškania s úhradou dluhu nepretržite počas 90 dní. Z tohto dôvodu teda postúpenie pohľadávky v danej veci nie je možné považovať za platné s poukazom na §39 Občianskeho zákonníka, čoho následkom je nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Z obsahu spisu je zrejme, že postupca nepostupoval v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB, keď nezaslal dlžníkovi výzvu. Výzva v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB musí byť kvalifikovaná. Zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, avšak z obsahu a zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy a upozorniť ho, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka. Žalobca tvrdí, že banka pred postúpením mu pohľadávky si splnila povinnosť podľa § 92 ods. 8 ZoB, avšak nepreukázal, žeby právny predchodca žalobcu skutočne dlžníkovi zaslal výzvu v zmysle označeného ustanovenia ZoB, poskytujúcej spotrebiteľovi (žalovanému) ochranu resp. možnosť takejto ochrany pred porušením bankového tajomstva, ktorá skutočnosť musí byť v tejto osobitnej výzve explicitne uvedená a tak daná spotrebiteľovi (žalovanému) na vedomie s možnosťou rozhodnúť sa či bude alebo nebude banke plniť. Z uvedených dôvodov neobstojí tvrdenie žalobcu, že za takúto výzvu možno považovať aj výzvu banky zo dňa 2.11.2022 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 5.12.2022. Tieto boli voči dlžníkovi bankou realizované síce pred postúpením pohľadávky, avšak na úplne inom právnom základe a to na podklade § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a nie na podklade § 92 ods. 8 ZoB, pretože jedná sa o výzvu na plnenie s následkom zosplatnenia celého úveru, ako aj samotné mimoriadne zosplatnenie úveru, a nie s následkom postúpenia pohľadávky inému subjektu, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 ZoB. Ďalšie výzvy považujeme za zmätočné, pretože boli posielané po oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Po výzve zo dňa 17.3.2023 už nenásledovalo oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Tým, že banka výzvu žalovanému nezaslala, resp. táto skutočnosť zo strany žalobcu nebola v konaní preukázaná, neposkytla mu dostatočný priestor na

vykonanie krokov voči „svojej“ banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu. Preto aj tohto dôvodu nebolo preukázané splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatnej pohľadávky. Aktívna legitimácia žalobcu nie je preto daná. Zmyslom a cieľom ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB bolo dosiahnuť stav, aby mal dlžník dostatok času na vykonanie opatrení zotrvať na vzťahu so „svojou“ bankou a tak zotrvať aj vo sfére kontrolovanej Národnou bankou Slovenska. Pokiaľ sa žalobca odvolával na rozhodnutia iných senátov krajských súdov v obdobných veciach, nimi nie je odvolací súd viazaný, keďže tieto nepredstavujú ustálenú súdnu judikatúru, resp. rozhodovaciu prax, za ktorú možno považovať predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia tohto súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II, a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (k tomu aj R 71/2018).

16. Z dokladov predložených žalobcom ohľadom skúmania bonity žalovaného vyplýva, že tento pri skúmaní bonity žalovaného mal k dispozícii potvrdenie o príjme na základe daňového priznania za rok 2017, potvrdenie Sociálnej poisťovne o splnení odvodových povinností, potvrdenie zdravotnej poisťovne Union, že nemá nedoplatky na poistnom a výpis z účtu žalovaného.

17. Z výpovede žalovaného, aby sa vyjadril k okolnostiam uzatvárania zmluvy, aké listiny predkladal veriteľovi pri uzatváraní, aké listiny od neho veriteľ požadoval vyplýva, že sa nepamätá, nezamestnaný asi nebol, nakoľko by úver nedostal, nevie, asi dával len potvrdenie o daňovom priznaní, nakoľko je živnostník. Uviedol, že v čase uzatvárania zmluvy bol živnostník, v súčasnosti už živnostníkom nie je. Na otázku súdu aké listiny od neho požadoval žalobca aj k výdavkom, uviedol, že len doklad o podaní daňového priznania. Na otázku súdu, či veriteľ pri podaní žiadosti požadoval od neho nejaké iné listiny preukazujúci jeho výdavky, platby, inkasá, splátky nejakých úverov, použitie prípadne iných mesačných výdavkov uviedol, že nie. Na dotaz súdu, či veriteľ riešil jeho rodinnú situáciu, či zisťoval, či je slobodný, ženatý, či má deti, koľko žalovaný uviedol, že toto asi áno. K okolnostiam uzatvárania zmluvy, žalovaný uviedol, že prišiel na pobočku, zisťoval, čo potrebuje k uzatváraniu zmluvy. Ako živnostník musel predložiť doklad o tom, že je viac ako rok zamestnaný a týmto dokladom bolo potvrdenie o podaní daňového priznania. Na otázku súdu, či žiadne iné doklady od neho veriteľ nepožadoval, či niečo on iné nedával žalovaný uviedol, že nie. Žalovaný na otázku súdu, po nazretí do spisu na čl. 25-26, či obdržal listiny upozornenie – výzvu zo dňa 17.3.2023 a zosplatnenie zo dňa 5.12.2022 uviedol, že asi áno. Žalovaný na dotaz súdu, či obdržal výzvu listinu zo dňa 2.11.2022 uviedol, že nepamätá sa.

18. Uvedenú vec súd takto právne posúdil.

19. Podľa ust. §1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

20. Podľa ust. § 2 písm. a),b) zákona č. 129/2010 Z.,z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

21. Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom období Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

22. Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom období Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,

d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

23. Podľa ust. § 11 ods. 1 cit. zákona Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

24. Podľa ust. § 11 ods. 2 cit. zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 20 až 43.

25. Podľa ust. § 11 ods. 3 citovaného zákona ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety.

26. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1, 2 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

27. Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Podľa ust. § 53 ods. 2,3OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

29. Podľa ust. § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

30. Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

34. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

36. Podľa ust. § 17 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a prechádza alebo sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

37. Podľa ust. § 17 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

38. Podľa ust. § 17 ods. 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

39. Podľa ust. § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

40. Podľa ust. § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

41. Súd zistil, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzavretá zmluva o splátkovom spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva v zmysle ustanovení zákona č. 266/2005 Z.z.. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

42. Súd mal v danej právnej veci za preukázané, že predchodca žalobcu na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 1200 eur, a žalovaný sa zaviazal poskytnúť úver žalobcovi splatiť v 96 splátkach vo výške 172,18 eur mesačne.

43. Z predložených listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že žalovaný prospech veriteľa uhradila finančné prostriedky vo výške 9873,95 eur do podania žaloby.

44. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

45. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

46. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku. Podľa obsahu zmluvy medzi stranami sporu bol dohodnutý úrok 6,90 % ročne. Čo sa týka výšky úrokovej sadzba uvedenej a dohodnutej v zmluve na výške 6,90 %. Súd zisťoval výšku úrokovej sadzby z úverov obdobných v rozhodnom období na internetovej stránke Národnej banky Slovenska a zistil, že výška pri obdobných úveroch v rozhodnom období bola 8,40 % ročne. Dohodnutá výška v danom prípade predstavuje nie je viac ako dvojnásobok výšky úrokovej sadzby za ktorú poskytovali banky úvery v rozhodnom čase teda v čase uzavretia zmluvy. Preto podľa názoru súdu dohoda o úroku v rozpore je v súlade so zákonom.

47. Súd sa zaoberal a skúmal vzhľadom aj na námietky žalovaného, platnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a tým, či došlo k zosplateniu dlhu ako aj to, či zosplatenie dlhu bolo vykonané v súlade so zákonom a či je platné, či má právny účinky predpokladané zákonom.

48. Žalobca preukázal súdu doručenie vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru osobne žalovaného. Súdu doručil a preukázal aj doručenie výzvy v ktorej by upozornil žalovaného na možnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný.

49. Súd sa zaoberal a skúmal ďalej jednak na námietku žalovaného ako aj ex offo vzhľadom na to, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere platnosťou vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a tým, či došlo platne k zosplateniu dlhu ako aj to, či zosplatenie dlhu bolo vykonané v súlade so zákonom a to aj z iného pohľadu. Súd skúmal, či je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v súlade so zákonom a to pokiaľ ide o obsahovú stránku týchto jednostranných právnych úkonov.

50. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom konania. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

51. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

52. Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

53. Podľa ust. § 150 ods. 1,2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

54. Podľa ust. § 151 ods. 1,2 skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

55. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že jednostranné úkony realizované právnym predchodcom žalobcu nie sú v súlade so zákonom z dôvodov ako to vyššie uviedol.

56. V tomto smere súd poukazuje na rozhodovaciu súdnu prax. Súd dáva do pozornosti rozhodnutie NS SR zo dňa 25.01.2024, č.k. 5Cdo/2/2023, cit: „ 14.2 Dovolací súd uvádza, že pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 OZ zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatenej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“

57. Súd poukazuje aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.11.2021, sp. zn. 7CoCsp/14/2021, kde aj v tomto súdnom rozhodnutí sa uvádza, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný a to v súlade s ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh. prípade, že takto veriteľ neurobí, ide o neurčitý právny úkon a takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 37 ods. 1 OZ.

58. Zo strany právneho predchodcu navrhovateľa - banky došlo k absolútne neplatnému zosplatneniu celého úveru. V zosplatnení úveru právnym predchodcom žalobcu t.j. v liste zo dňa 5.12.2022 absentuje špecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru. Ani v liste zo dňa 02.11.2022 ktorým upozornil žalovaného dlžníka na omeškание nie je uvedené s ktorou splátkou sa mal dlžník dostať do omeškania.

59. Následne podľa zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 23.06.2023 mala banka, pôvodný veriteľ postúpiť pohľadávku na žalobcu. V čase postúpenia pohľadávky táto pohľadávka ešte nebola celá splatná. Konečná splatnosť úveru bola podľa zmluvy 20.04.2026.

60. V zosplatnení úveru zo strany banky - právneho predchodcu navrhovateľa, t.j. v liste zo dňa 5.12.2022 je uvedené, že dlžná suma činí 7 286,41 €. V oznámení o zosplatnení však absentuje špecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru.

61. Rozhodovacia prax súdov sa v súvislosti s posudzovaním platnosti týchto jednostranných právnych úkonov menila. Ako je to vyššie citované v najnovších súdnych rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR

ako odvolacích súdov aktuálna súdna prax považuje za nevyhnutné pre platne právne zosplatnenie špecifikáciu konkrétnej splátky, pre ktorú k zosplatneniu došlo, čo sa v danom prípade nestalo.

62. Súd zistil, že banka v čase zosplatnenia pohľadávky preto nedisponovala takou pohľadávkou, akú postúpila na navrhovateľa z dôvodu, že vyhlásenie predčasnej splatnosti nedodržalo zákonné náležitosti a je preto neplatné.

63. V zmysle zásady nemo plus juris nikto nemôže previesť na iného viac práv, než sám má, preto nemohla banka postúpiť pohľadávku - údajný dlh v takej sume, ako ju postúpila na žalobcu. Žalobca preto nedisponuje touto pohľadávkou, nie je preto aktívne legitimovaný v konaní.

64. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru. Banka preto nemohla živý úver a ani pohľadávku v takej výške previesť na žalobcu a žalobca na ktorého nebola platne právne postúpená pohľadávka túto nemôže ani od žalovaného vymáhať, pretože nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie žalobného návrhu.

65. Na základe vyššie uvedeného keďže mal súd za to, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

66. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe ďalej namietal, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pokiaľ išlo samotné konania na upomínacom súde a vydanie platobného rozkazu, ktorý bol vydaný bez preskúmania potenciálnej nekalej praktiky a že platobný rozkaz nemal byť vydaný. Táto námietka vzhľadom na to, že bol proti platobnému rozkazu podaný odpor a vec bola odstúpená tunajšiemu súdu je bez významu nakoľko súd vec prejednal na pojednávaní a zmluvu ako spotrebiteľskú podrobil ju súdnej kontrole.

67. Pokiaľ ide o námietky žalovaného, nedostatočné skúmanie bonity žalovaného a že hrubé porušenie povinnosti s odbornou starostlivosťou preskúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úvere spôsobuje jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť, súd preskúmal aj tieto okolnosti.

68. Skutočnosť, že sa jednalo o spotrebiteľský úver nebola medzi stranami sporná. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v tejto súvislosti porovnaj tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn 8Cdo/125/2018 z 18. 06. 2020).

69. Súd sa preto zaoberal tou skutočnosťou, či predmetný spotrebiteľský úver spĺňa všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch.

70. Odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

71. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovaného žalobca nemal takmer žiadne údaje preukazujúce skutočnú výšku výdavkov žalovaného nebolo preto preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

72. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch totiž nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne

podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

73. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

74. Žalobca v danom prípade tvrdí, že preveroval úverové zaťaženie žalovaného výpočtom primárnej návratnosti s prihliadnutím na jeho rodinný stav, príjem životné potreby, výšku úverov, preskúmaním jeho príjmov, potvrdením o neexistencii nedoplatkov na odvodoch. Uvedené by navyše v intenciách vyššie uvedeného aj tak nepostačovalo. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovaného, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpisy z bežného účtu žalovanej, pri uzatváraní zmluvy.

75. Súd tak nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaného, teda kde táto býval, či vlastnil nehnuteľnosť alebo či býval v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzal a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jej výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovaného, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

76. Žalobca vôbec neskúmal skutočné výdavky žalovaného a to predložením prislúchajúcich listín. Vychádzal zrejme iba z tvrdení uvedených v listine označenej ako „Potvrdenie príjme na základe daňového priznania a potvrdenia poisťovne a výpisu z účtu. Žiadne iné listiny preukazujúce príjmy hlavne mesačne výdavky a teda riadne skúmanie bonity súdu nepredložil.

77. Nie je preukázané ani že dostatočne skúmal aspoň úverové zaťaženie žalovaného a rodinný stav.

78. Náklady na bývanie a ďalšie nevyhnutné výdavky a ani úverové zaťaženie žalobca preukázateľne neskúmal, preto uvedené minimálne nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovaného pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy.

79. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdných skutočností príslušnými listinami. Skúmanie bonity žalovanej v žalobcom uvedenom rozsahu (potvrdenie o príjme), v zmysle uvádzanej judikatúry, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou.

80. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalovaného (čo ani nebolo žalobcom preukázané), samo o sebe taktiež nie je možné považovať za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa, nakoľko

výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či žalovaný je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

81. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Ani prípadné skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz bánk nie je postačujúce, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať obraz ani o výdavkoch klienta. Pri overovaní bonity žalovaného nemal žalobca k dispozícii údaje o jeho výdavkoch, čo vedie k záveru, že pri uzatváraní zmluvy nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.18Co/144/2019 z 27. 05. 2020).

82. Porovnanie príjmov a výdavkov žalovaného nevyplývalo zo žiadneho z predložených dôkazov žalobcom, nevedno tiež ako bola zohľadnená skutočnosť, že v čase uzavretia zmluvy mala žalovaná vyživovaciu povinnosť k dvom nezaopatreným deťom. Pri skutočnom skúmaní výdavkov na strane žalovanej pri uzatváraní zmluvy, by uvedené skutočnosti nemohli ujsť pozornosti žalobcu.

83. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovaného, nie však skutočné overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

84. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

85. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

86. Pri poskytnutí úveru za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Táto skutočnosť je však bez významu, nakoľko súd zamietol žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie, ako je to vyššie uvedené.

87. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr

do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

88. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

89. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

90. Súd žalobu zamietol, úspešný tak bol žalovaný. Súd preto rozhodol, že ako úspešný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.